

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК ОДНЕ ІЗ ЦИФРОВИХ РІШЕНЬ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

Ющишина Л.О., к.е.н., доц.
Грудініна Д.В., здобувач РВО бакалавр
Волинський національний університет ім. Лесі Українки
м. Луцьк, Україна, yushchyshyna.larysa@vnu.edu.ua

Анотація: Досліджено вплив штучного інтелекту на цифрову економіку та роль його в технологічних інноваціях.

Ключові слова: штучний інтелект, цифрова економіка, технологічні інновації.

Із розвитком передових технологій у світі, розвивається й цифрова економіка. Одна з рушійних сил якої – штучний інтелект, який може стати причиною технологічних інновацій в економіці кожної країни. Багато дослідників займаються вивченням впливу штучного інтелекту на розвиток цифрової економіки, зокрема Пуцентейло П., Гуменюк О., Піжук О., Шевчук А. та ін. Проте дослідження даної сфери тривають, і список науковців невпинно зростає, досліджуючи різні впливи та фактори.

Штучний інтелект (ШІ) – це системи, які можуть навчатися та оперувати знаннями, вирішуючи проблеми навіть у тих випадках, коли існуючі методи не ефективні. Вони також можуть розуміти та виконувати завдання, які раніше були виключно людською прерогативою. Такі системи можуть замінити людей у різних сферах, приймаючи рішення на основі аналізу даних та досвіду.

Важливо відзначити, що штучний інтелект є значущим прискорювачем цифрової трансформації завдяки трьом ключовим факторам: цифровізація, яка призвела до формування величезних обсягів даних, що продовжують швидко зростати; швидкий розвиток обчислювальної потужності та зниження її вартості, що дозволяє обробляти великі обсяги даних для все більшої кількості користувачів; постійний прогрес у розробці нових алгоритмів для аналізу та використання даних. Усі ці фактори підтримуються значними інвестиціями з боку підприємств, що перетворюють штучний інтелект із сфери чисто наукових досліджень у бізнесову практику [1, с. 15]. Найпоширенішими способами використання штучного інтелекту для оптимізації бізнес-процесів та підвищення ефективності є автоматизація і аналіз даних. Автоматизація дозволяє відчутно звільнити людей від рутинних завдань, щоб вони могли зосередитися на більш важливих справах. Аналіз даних за допомогою штучного інтелекту дозволяє виявляти нові шаблони та кореляції в даних, що надає раніше недоступну інформацію для прийняття управлінських рішень. Інноваційним прикладом використання компаніями штучного інтелекту є системи чат-ботів, які забезпечують клієнтам підтримку у реальному часі. Засновані на машинному навчанні та обробці мови, ці чат-боти досить точно розуміють запити клієнтів і надають відповіді миттєво. Це призводить до скорочення витрат на обслуговування клієнтів і підвищення їхньої задоволеності [2, с. 11]. Штучний інтелект має значний потенціал у сфері бізнесу і вже успішно застосовується у багатьох галузях. Це дозволяє

компаніям оптимізувати свої процеси, знижувати витрати та підвищувати якість продуктів і послуг. Проте важливо розуміти, що на даному етапі розвитку штучний інтелект не може повністю замінити людську працю і вирішити всі завдання самостійно. Залежність цифрової трансформації від штучного інтелекту є надзвичайно важливою, оскільки це може сприяти прискоренню процесу цифровізації для компаній. Навіть на ранній стадії розвитку використання штучного інтелекту в Україні вже демонструє успіх у проектах різних сфер. Реалізація штучного інтелекту в Україні може сприяти економічному розвитку та підвищенню ефективності бізнесу.

Крім того, ще у 2021 р. в Кабінет Міністрів України видав розпорядження про схвалення «Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні». Проте з початком повномасштабного вторгнення цей процес уповільнився. Але передбачається, що поступово розмір ринку штучного інтелекту зростатиме.

Для досягнення цілей концепції у сфері економіки України необхідно провести ряд заходів, схвалених Концепцією розвитку штучного інтелекту в Україні, а саме: сприяти розвитку підприємництва в галузі штучного інтелекту шляхом забезпечення доступу до інвестицій для інноваційних компаній, укладання партнерств з венчурними фондами, організації бізнес-заходів з участю українських ІТ-підприємців за кордоном, поліпшення бізнес-середовища, передбачуваної податкової політики, створення закритого інформаційного середовища для тестування технологій штучного інтелекту та розвитку комп'ютерної інфраструктури; мотивувати суб'єктів підприємництва використовувати технології штучного інтелекту для підвищення власної ефективності, забезпечуючи доступ до навчальних програм і інформаційних порталів з цих технологій; розробити Дорожню карту щодо перекваліфікації людей, роботу яких можна буде автоматизувати протягом наступних 5–10 років; запровадити державне замовлення на системи штучного інтелекту, ІТ-фахівців та дослідників даних; сприяти партнерству між владою та бізнесом у сфері інноваційних проектів та вдосконалення законодавства у суміжних сферах [3]. Отже, дослідження розкрили основні аспекти використання штучного інтелекту як ключового фактора розвитку цифрової економіки країни. Переваги штучного інтелекту для української економіки включають підвищення прибутковості, зниження витрат, підвищення продуктивності, збільшення інвестицій та розв'язання інших проблем, а також створення нових робочих місць через автоматизацію бізнес-процесів. Післявоєнний план відбудови України відкриє можливості для використання новітніх технологій, зокрема штучного інтелекту, для просування цифрової економіки.

Список літератури

1. World Economic Forum Annual Meeting 2016: our shared digital future responsible digital transformation – board briefing. 2016. С. 1–20.
2. Скрипник С.В., Шпатакова О.Л. Штучний інтелект як рушій розвитку цифрової економіки. Цифрова економіка та економічна безпека. 2023. Вип. 9(09). С. 10–13.
3. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України; Концепція від 02.12.2020 № 1556-р.